

UNGDOMSUDDANNELSER 15. september 2022

DEBATINDLÆG

Sårbare unge har brug for en stærk alternativ uddannelsesvej

Skrevet af

Mie Dalskov Pihl
Chef for registeranalyse

Det er nødvendigt med både økonomisk og politisk prioritering af FGU'en (forberedende grunduddannelse), så den får en fair chance oven på et par tumultariske år.

Kontakt

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

[46.600 unge](#) under 25 år står uden for job- og uddannelsessystemet. Det svarer til syv procent af befolkningen i samme aldersgruppe, og desværre har tallet været ret konstant siden 2012.

Vi er nødt til at tage de mange tusinde unge uden job og uddannelse mere alvorligt. At få dem med på vognen vil gavne både den unge selv, virksomhederne og samfundet.

I sommeren 2019 slog Den Forberedende Grunduddannelse (FGU) dørene op rundt omkring i landet. Formålet med uddannelsen er at skabe en samlet vej for de mest sårbare unge til enten at gå i gang med en uddannelse eller komme i arbejde. Men FGU-skolerne har haft en tumultarisk start på tilværelsen af flere grunde.

” *Vi er nødt til at tage de mange tusinde unge uden job og uddannelse mere alvorligt. At få dem med på vognen vil gavne både den unge selv, virksomhederne og samfundet.*

Chefanalytiker og projektchef Mie Dalskov Pihl

Antallet af elever har været svingende. I 2021 var antallet af elever [reduceret med en fjerdedel](#) i forhold til 2020, og de knap 9.000 elever, der gik på FGU i oktober måned 2021, er langt under de 12.000 elever man forventede.

Det svindende elevgrundlag betyder, at der er tusindvis af unge, der ikke får gavn af FGU'en som den trædesten, der var meningen, men også at økonomien er usikker og skrøbelig for mange skoler.

Blandt andet som konsekvens af det lave elevtal har mange skoler haft underskud, og der har været mange fyringer af lærere. Dertil kommer, at mange institutioner ifølge [Deloittes beregninger](#) har behov for massive bygningsinvesteringer, og flere i [sektoren](#) peger på, at tilskuddene per elev er for lave eller sammensat uhensigtsmæssigt.

FGU'en har ikke haft en fair chance for at blive den [hovedvej](#), som den skal være for de mest sårbare unge i det danske samfund. Det er svært at skabe en kvalitetsuddannelse med de rammebetingelser, FGU'en har haft. Svingende økonomi og usikkert elevgrundlag er et dårligt udgangspunkt for både høj pædagogisk kvalitet og relationsarbejde. Det billede bekræfter en [ny rapport](#) om FGU'ens økonomi og aktivitet, som Børne og Undervisningsministeriet har udarbejdet.

Flere gange har FGU'en fået særlige tilskud på finansloven, men det har været lappeløsninger. Derfor er det opløftende, at regeringen har [foreslået](#) at tilføre 170-180 millioner kroner om året til FGU'en fremover. Finansieringen skal være på plads, hvis FGU'en skal blive en succes, men det kræver politisk prioritering. Regeringen foreslår, at en del af pengene til FGU'en skal finansieres af de penge, gymnasierne bruger på markedsføring. Fin idé.

Gymnasierne har i forvejen fat i mere end 70 procent af ungdomsårgangene, så man kan godt diskutere, om de 70 millioner kroner, de bruger på markedsføring om året, er nødvendig brug af pengene, eller om pengene gør bedre nytte andre steder i uddannelsessystemet.

” *FGU'en har ikke haft en fair chance for at blive den hovedvej, som den skal være for de mest sårbare unge i det danske samfund*

Chefanalytiker og projektchef Mie Dalskov Pihl

46.600 unge under 25 år uden job og uddannelse er en menneskelig og økonomisk deroute for os som samfund. Menneskeligt, fordi det er spild af gode liv. Økonomisk, fordi gruppen repræsenterer et uforløst potentiale. Gennem en stor del af livet risikerer de ofte at stå uden for beskæftigelse og være på overførselsindkomster, hvis ikke de lykkes med at få en uddannelse.

For mange af disse unge vil den faglærte vej være oplagt, og hvis vi formår at løfte for eksempel [2.000 flere fra ufaglært til faglært niveau](#) om året giver det et varigt løft af beskæftigelsen, velstanden og de offentlige finanser. Det giver på sigt et løft af beskæftigelsen på 13.000 personer samtidig med en forbedring af de offentlige finanser på 3 milliarder kroner.

Det kan betale sig at investere i uddannelse.